

Posudek vedoucí diplomové práce

Kateřina Nohlová

Techniques of Teaching General English Vocabulary at Secondary School Level

ÚAaA FF UK
Praha, září 2006

100 stran, anglicky, české résumé
+ samostatná příloha obsahující dotazníky z pedagogického výzkumu

Diplomantka ve své prakticky orientované DP zpracovává téma, které reflektuje současnou situaci ve VAJ/VCJ v etapě doznívání dominance komunikativní metody (se všemi jejími v praxi ověřenými insuficiencemi) a nástupu didaktických trendů nových. Mimo jiné mezi tyto nově nastupující metody/přístupy patří i stále více používaný a doporučovaný **Lexikální přístup** a u staršího žáka mezi tyto nově nastupující metody/přístupy patří odklon od tradiční výuky ve smyslu učitelovy dominance, monitorování a vedení (**teaching**) směrem k větší **autonomii žáka (learning)**.

Výběr právě tohoto aktuálního tématu se subtématy lexikální přístup a autonomie u SŠ studenta pro tuto DP považuji za velmi podnětný a přínosný, stejně tak kladně hodnotím autorčinu vysokou motivaci, výběr respondentů co do počtu i míst provedeného výzkumu, závěry z výzkumu a dovedení do oblasti vlastní výukové praxe.

Celkově však bych u této práce přivítala hlubší uchopení tématu a propracovanost, a to obzvláště v části teoretické, včetně širší bibliografie a zařazení seznam/u/ů titulů, když ne již existující nabídky doplňkové četby, tak alespoň přehled titulů doporučených.

Předložená DP má klasickou výstavbu práce v oblasti aplikované lingvistiky – postupující od části teoretické přes pedagogický výzkum k závěrům využitelným v pedagogické praxi.

V části teoretické autorka vyhledala a zpracovala relevantní zdroje a zaměřila se na dílčí tematické okruhy související s výukou slovní zásoby z hlediska nejen psychologického, didaktického, pedagogického, ale i sociologického. (Za pozornost by v této části stála kapitola Příhodovy „*Ontogeneze lidské psychiky*“ podávající přehled zájmové oblasti středoškolských studentů v oblasti čtení; či jiný titul traktující tento aspekt).

Analogicky autorka postupovala v části výzkumné, kde zmíněná koncepce přináší některé zajímavé, někdy nové až překvapivé, závěry, ať již jde o zásadní a v období elektronické komunikace a přenosu informací stále nezastupitelnou roli učitele, jeho kvalifikaci, motivaci a celkový přístup k pedagogické práci, vývojové trendy v aspektu práce studentů se slovní zásobou, výběr materiálů pro VAJ spojený s nenahraditelnou úlohou klasické papírové učebnice, podíl národního a nadnárodního elementu a další jiné otázky, v naší současné výukové středoškolské praxi velmi aktuální.

Výzkumná – empirická - část představuje jádro DP. Je velmi potěšující, že autorka citlivě vyhodnocuje dílčí závěry výzkumu, nenechává se vést svými výchozími hypotézami, jak se někdy stává právě u diplomových prací, ale kriticky postupuje od jednoho vyhodnoceného poznatku k dalšímu tak, že další krok podřizuje dílčímu závěru etapy předchozí. Tímto způsobem dochází k závěrům, které jsou empiricky cenné a podnětné.

Kvalita i kvantita provedeného výzkumu (celkem okolo 110 respondentů na dvou typech škol) je na velmi dobré úrovni a činí jeho závěry validními, objektivními a aplikovatelnými v naší výukové středoškolské praxi.

V tomto ohledu představuje předložená DP zajímavý přínos k současnému dění v české didaktice AJ, která v návaznosti na náš vstup do EU, jež dává evropské VCJ řadu nejen impulsů, ale i direktiv, norem a požadavků, složitě hledá optimální výukové postupy. Je potěšující, že autorka se zaměřila na hledání této didaktické cesty primárně v českých dimenzích; i zde však musím opakovat poznámku uvedenou výše, že mělo být hodnoceno více doplňkových výukových materiálů, a to jak českých, tak provenience cizí, převážně anglické, jimiž je náš trh až zaplaven a jimž naši vyučující často dávají přednost (pokud o nich vůbec ví).

Oblast **self-direction (autonomní vyučování)** je oblast, která, jak správně diplomantka předesílá, je v našem středním školství velmi opomíjená, představuje v současnosti pedagogickou prioritu. Je chvályhodné, že ji autorka pojala do své DP jako další téma, i zde však by prospělo hlubší zpracování a širší záběr literatury.

Závěry výzkumu, k nimž autorka dochází, jsou však přes tyto kritické poznámky validní a plně využitelné v naší tak kvalitativně rozkolísané pedagogické praxi.

Závěr

Předložená DP odpovídá všem požadavkům na DP z aplikované lingvistiky. Svým celkovým charakterem spadá do oné oblasti didaktiky, zabývající se metodami výuky, která má výrazně empirický charakter (často je tato oblast nazývána metodika CJ) - z pedagogické praxe vychází a opět se k ní ve svých závěrech a aplikacích vrací. Právě tyto empirické práce mají pro vlastní výukovou praxi, obzvláště pro učitele, zásadní význam a přínos a jsou pedagogicky velmi cenné.

Po formální stránce práce je velmi dobře zpracována, anglický jazyk je na vysoké stylistické úrovni a lze uzavřít, že práce odpovídá požadavkům na DP na velmi dobré úrovni.

Proto ji plně doporučuji k obhajobě s předběžnou klasifikací velmi dobře.

Závěry práce jsou pedagogicky cenné a podnětné, a proto z hlediska potřeb výukové praxe velmi doporučuji, aby autorka v této didaktické oblasti pokračovala i po ukončení studia.

V Praze 16. září 2006

Doc. PhDr. Jarmila Mothejšíková, CSc.
ÚAaA FF UK